

Detallada i interessant sobre el pare
de Esparguera Albert i altre supòsit (1932)

La Creata, 13 Maig 1932.

H. Sr. Dn. Carles Rasola.

Sirona.

Distingit y bon amic; acabo de rebre
la seva lletra y ara que me deixen en
pau una estoneta, m'és grat dirli que
tal volta podrem completar la canço'
d'En Maranges, puig m'han dit de una
donna que la sab y m'irari de pescarla.
També m'hi donari una (fragament),
alusiva al seti de La Creata, seti que,
com ja sab v. fou el que dona' nomencade
a En Maranges. També dir saber ja v.
que el seti de La Creata fou bastant curiós,
En la canço' li posari notes de lo que jo
me sentit a dir als vells de casa y que

S'excibomat o gayubi, del record de les noves generacions. L'avi Simonet a qui aludeix la canço, era el comandant del tro migpetit que hi havia en la besca quan el seti de la ~~desena~~ primera carlinada.

La vida del meu avi fou, certament, la vida accidentada y vibrant de un bon patriota y un gran liberal. En lloc de fossilitzar-se, com la majoria de la gent, en les idees de la primera joventut o d'apar toruante moderat ab els anys, ell fou de una inconseqüencia absoluta, però concient, ab tal d'avessar, d'avessar sempre. Era crístian, quan aquest té significava el més radical en la política espanyola; després fou adepte d'En Castelar,

y Juan Agustín ~~madura~~ a l'escafor de la
 monarquia, el meu avi se feu decididament
 revoltista. Conspirà sempre, gastant-hi molt
 y no trayent-ne cap profit y sucant al morir...
 trobarem uoatres dos equips complets de ri-
 mington que tenia amagats... en previsió, ben
 dubte, de poder donar entenent als meus
 dos germans de que se rebellessen així que 'u
 fos avinentesa. Are segurament que seria
 un separatista com una casa. Bon dia,
 el seu esperit sempre anava al darrer figure,
 en sentit avengat.

Però a v. tal volta li agradaria mes veure
 la figura del meu vesari Don Joan Paradede
 (o Don Joan Xifro, com li deya la gent) sogre
 del anterior y d'una ~~ditada~~ ditada enterament
 llegendaria. Per desgracia no 'u tenim
 cap paper, d'ell, però com existien en la
 seva casa payral y descendents directes

Ms. 4467 (5)

(la baronesa de Sabauze) a Calouge, no
 fora estrany que podij v. Trobarne allí.
 Ell havia equipat a costes seves una com-
 panyia de voluntaris, ab la que feu heroi-
 citats; entre les seves passades se comptava
 l'haver febaixecat el setge de Palauze.
 Fou company d'En Marange y d'En Ca-
 breira de La Disbal. L'actuació d'aquest
 darrer fou també notable y nobleíssima. A
 cada hora deu haver-hi sobrades proves docu-
 mentals, però (y quandin l'indiscreció) la nete-
 que avuy es l'únic habitant de la mateixa,
 tuch entes que es much retrita y poch dona-
 da a veure gent. Fou conuogre d'En Maranges.

Perdoni aquesta llarga lletra, tan
 incoherent y poch polida, mes ab tot y ans
 depressa, no he sabut estarme d'apuntar a
 quest copera a les seves recerques: que es lo únic
 que poch fer en son terreny aquesta deva admirar
 dona y amiga s.

Cath. Albert Paradi

Dony Parquet